

• Op de kleine foto staan Martin Eillebrecht en Peter Vree (rechts) van Gratia Hydro in hun werkplaats waar ze werken aan een waterrad. Op de grote foto bij het huis in Frankrijk. foto Zutphens Persbureau en Sunny Gardeur (groot)

Waterrad draait weer dankzij oude boeken

Twee Zutphenaren blazen waterkracht nieuw leven in met hun bedrijfje Gratia Hydro.

door **Misha Hoffland**
ZUTPHEN

Tien jaar geleden kocht Martin Eillebrecht een oude, vervallen watermolen in het Franse dorpje Louppy sur Chée in de Vogezen. Vrijwel niemand zag er de waarde van in, maar na jaren pionieren heeft de Zutphenaar het samen met zijn zakenpartner Peter Vree voor elkaar gekregen om er twee werkende waterraderen te installeren. De twee willen nu met hun bedrijfje Gratia Hydro waterkracht opnieuw op de kaart gaan zetten als bron van duurzame energieopwekking.

Eillebrecht had altijd al een voorliefde voor watermolens. Zijn vierhonderd jaar oude Franse molen was ooit in gebruik als

graanmolen, maar diende al sinds de jaren tachtig nergens meer toe. Eillebrecht raakte er op het schoolplein van hun kinderen over aan de praat met ijzersmid Peter Vree, waarop de twee besloten om werk te maken van de oude techniek. Eillebrecht: „We hebben heel veel moeten uitzoeken over de techniek van waterraderen. Eind 1800 is er gelukkig veel over geschreven en die literatuur was nog beschikbaar. Daarnaast experimenteerden we veel zelf.”

Energie

Met succes, want in Louppy sur Chée worden sinds de zomer proeven gedaan met de waterraderen. De dorpingen vinden het prachtig dat de oude molens weer in gebruik zijn. De molens in Frankrijk wekken een hoeveelheid energie op waarmee jaarlijks ongeveer vijftien huishoudens van stroom kunnen worden

voorzien. Er is nog geen aansluiting op het Franse netwerk vanwege de vertragende Franse bureaucratie, maar dat moet binnenkort voor elkaar komen.

Met de opgedane ervaring in Frankrijk willen Eillebrecht en Vree nu de boer op. Particuliere eigenaren van oude watermolens of kleine gemeenschappen zouden zo op een duurzame manier stroom kunnen gaan opwekken. Eillebrecht: „We hebben de tijd mee, er is veel aandacht voor duurzame energie. En de terugverdiëntijd is acht à negen jaar.”

Eén plek voor nieuwe watermolens hebben de twee al in gedachten: bij de Kattenhavenstuw, waar de Berkel in de IJssel uitmondt. Er zijn al gesprekken over geweest met de gemeente Zutphen, of het er ook daadwerkelijk van komt is nog onzeker. Eillebrecht: „Maar hoe mooi zou dat zijn, dan heb je een echte eye-catcher.”